

GORENJEJEC

Političen in gospodarski list.

Izhaja vsako soboto zvečer. — Stane za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za četrt leta 1 K. Za druge države stane K 5'60. Posamezne številke po 10 vin. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje za petlet-vrsto 10 vin., če se tiska enkrat, za večkrat primeren popust.

Uredništvo in upravnništvo se nahaja v hiši št. 105 nasproti župne cerkve. — Upravnistvu naj se blagovoljivo pošiljati naročnina, reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, uredništvu pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

Še nekoliko pripomenj k shodu zaupnikov narodno-napredne stranke.

Poleg že objavljenih člankov pod tem zaglavjem priobčujemo še naslednjega, ki nam je došel iz druge roke, kakor zadnjič:

Čez teden dni se vrši v Ljubljani shod zaupnikov narodno-napredne stranke. Skoro po vseh naših listih se je že pisalo in razpravljalo o shodu zaupnikov narodno-napredne stranke, o narodno-napredni stranki in o reviziji njenega programa. Čimbolj se razpravlja o kaki stvari in čimveč oseb se udeležuje takih razprav, tembolj se bistrijo pojmi. To je naše mnenje. Napredna ideja izključuje vsako dogmo, ona vzame za razpoložno le golo dejstvo in računa z razmerami. Kakor hitro se postavi dogma, potem je izključen napredek, izključen je pravi liberalizem.

Tudi v «Gorenjcu» se je že pisalo o shodu zaupnikov; nasvetovalo se je marsikaj dobrega in umestnega, vendar se hočemo danes tik pred shodom še enkrat baviti s to perečo zadevo. Mogoče, da se ta ali oni ne bo strinjal z našimi nazori, a to nas ne bode užalostilo, ker se držimo principa, delovati za skupnost ter v to svrhu izraziti svoje misli, a nikomur vsiljevati svojih nazorov.

V prvi vrsti je treba stranki krepke organizacije, treba je ljudi, ki naj ne-

umorno delajo za strankine ideje ter se ne boje nobenega truda, nobene zamere. Najboljše bi bilo, da ima vsako večje okrožje poverjenike, ki skrbe za strankino delovanje v svojem okolišju. Vsaj vsaki sodni okraj naj ima svoj pododbor, ki bi vodil celo akcijo v ondnotnem okraju ter imel v evidenci tudi najmanjše pojave, ki jih zapazi v svojem okrožju. Ta pododbor bi bil na tak način v najtesnejši zvezi s somišljeniki okraja. Na ta način bi vedel osrednji odbor, česa je treba tu, česa tam; bil bi o vsem najnatanejše informiran.

Trdi se sicer, da je klerikalni stranki lažje delo, ker ima izborna organizacijo. Torej vstvarimo si jo tudi mi tako. Da bi ne bilo najti takih ljudi, to danes ne velja več, ker je klerikalna strahovlada prebudila ljudstvo iz mrtvila.

Druga potreba jo strankino glasilo. Stranka brez glasila je danes mrtva stranka, ker je kolikor toliko odvisna od drugega časopisa. Naše časopise se je v zadnjem času dokaj povoljno razvilo. Gorenjska ima svoj list, Notranjska tudi in na Dolenjskem se v tem oziru tudi že giblje. Vsi ti pokrajinski listi naj bi stali pod okriljem glavnega strankinega glasila, ki bi dajalo direktivo časnikarskemu delovanju. Potem bi se postopalo enotno povsod in v vseh okoliščinah. Seveda treba gmotnih sredstev za vsako stvar, saj pregovor pravi: «Brez denarja še godbe ni.»

da bi s pomočjo nemških knezov obnovili stari red. Leta 1792 so republikanci prisilili kralja, da je napovedal Avstriji in Prusiji vojno, češ, da sta obe državi podpirali francoske izseljence. Avstrijsko-pruska vojska je leta 1792 pod vodstvom Ferdinanda Brunšviškega udarila v Francijo. Vojvoda je zažugal Francozom, da razruši Pariz do tal, da ne bode ostal kamen na kamnu, če ne povrnejo kralju starih pravic. Toda stvar se je zasukala popolnoma drugače. Francozje so se tako krepko spopadli z Avstriji in Prusiji, da jim niso le zastavili poti v Pariz, ampak jih celo prisilili, da so se umaknili. Nato so Francozje pridili v lepo in bogato deželo Belgijo in si jo osvojili. Vsled bojne sreče ohrabreni, Francozje sedaj niso hoteli prej mirovati, dokler popolnoma ne ponižajo nemškega cesarja.

Leta 1796 so tri francoske vojske prodirale v Avstrijo. Dočim so Avstriji na

Po našem mnenju naj se vpejo strankarski davek, kateri pa ni treba, da bi bil bogvedi kako visok. Tudi po malih zneskih bi se nabralo dokaj denarja, katerega se potrebuje, ako se hoče kaj uspešno izvrševati. Premožnejši bi žrtvovali več, manj premožni manj. Nastal bi fond, ki bi včasih jako dobro služil. Klerikalci so si ustanovili «katališki sklad», v katerega je celo Šustersič vrgel svoj obulus, dasi ima drugače svoj mošnjček skrbno in trdno zadržan.

Pri centrali pa naj bi se po našem mnenju nastavljal strankin tajnik, ki naj bi bil v vedni dotiki s pododbori; seveda bi moral biti to za stvar vnet in sposoben mož.

Ena glavnih hib pri narodno-napredni stranki pa je, da se ne skrbi za mladi naraščaj, ki naj bi se uril in učil pod vodstvom starih, izkušenih mož. Klerikalci so v tem oziru drugačni. Oni skrbe za naraščaj s tem, da mlade ljudi puščajo nastopati dokaj samostojno, samo da jih pridobe za svojo idejo. Oni nikdar ne gledajo na to, ima li dotični akademično naobrazbo ali ne, samo da dela v njihovem smislu, potem ga podpirajo moralno v vsem. Res je, da mladina ni še zrela za vsako stvar, a to nič ne de. Zato pa naj se šola pri izkušenih možeh ter naj deluje pod njihovim vodstvom. Jako napako je, če se mladim možem v slučaju, da se ne strinjamo popolnoma z njihovimi nazori, zabrusi v obraz: «A kaj veste vi, mleče-

Nemškem pod vodstvom nadarjenega in slavnega vojskovodja, nadvojvoda Karela imeli srečo in nekaterikrat dobro pretepli Francoze, se je bojevala avstrijska vojska v Italiji s Francozi nesrečno. Vrhovni poveljnik armade na Laskem je bil slavni general, poznejši cesar Napoleon Bonaparte. Francoska vojska v Italiji je bila slabo založena in vsa pobita. Toda, ko je spomladi l. 1796 Napoleon prevzel poveljstvo nad to sestradano in razčepano francosko vojsko, so se razmere hitro premenile. Predno je minilo leto, je prepodil Napoleon vse avstrijske polke iz Italije v goriske in tirolske hribe. Po zimi l. 1797 so se umikali Avstriji iz Italije preko Kranjskega s svojimi pobitimi četami in ranjenimi vojaki nazaj. Celotni sloveči nadvojvoda Karel, katerega je cesar odpoklical iz Nemčije in poslal proti zmagovitemu Napoleonu, se je moral meseca marca umakniti slednjemu. Zastonj se je trudil s pobito vojsko ustaviti

PODLISTEK.

Francozje v Kranju.

(Predaval prof. g. Jos. Bučar v kranjski čitalnici.)

Prestavimo se v duhu za kakih 108 let v preteklost! Odkar je zadnji Turek bežal čez mejo, že ni bilo toliko strahu, trepetu in vrišča na Kranjskem. Francozje, ki so neki hoteli podjarmiti ves svet, in o katerih je ljudstvo vedelo povedati toliko groznega, so prihajali l. 1797 na Kranjsko. Grozovita francoska revolucija ni le pretresla v temelju samo Francije, temveč celo Evropo. Naštevati vse grozovitosti divjih republikancev, bi bilo pač preobširno. Že v začetku revolucije se je iz strahu pred divjimi in brezobzirnimi republikanci, jakobinci zvanimi, izselilo mnogo francoskih plemenitašev, med njimi tudi brat francoskega kralja Ludovika XVI. na Nemsko,

zobi, pustite stvar, ker nimate izkušenj!» Ako bi tako nastopal rokodelc, bi kmalu ne bilo nobenega pomočnika in končno tudi ne mojstra; ako bi tako delal advokat, bi kmalu izumrli vsi advokati; tako bi se godilo v vseh stanovih. Dajmo mladim ljudem priliko, da se vezbajo in kmalu bomo imeli delavcev v obilici.

Velika hiba je tudi kopičenje raznih častnih služb na eno osebo. Ako se eni osebi naloži vse mogoče dolžnosti, jim pri največji pridnosti in najboljši volji ne more zadoščati, kajti vsak individij ima le gotovo mero delavne energije v sebi; saj veli pregovor: «Deset antverhov — deset nadlog.» Kolikor bolj se delo razdeli med posameznike, tembolje se izvrši taisto. Tu pa ni treba toliko gledati, kakor smo že rekli, da bi moral biti vsak akademik, kajti tudi v neakademskih glavih se dostikrat porajajo zdrave ideje.

Jeseniške volitve.

Vsak rodoljub, komur so količkaj znane razmere na visokem Gorenjskem, se je nekako oddahnil, ko so jeli preteklo soboto širom slovenske domovine švigati brzozavi, da je rešena najvažnejša narodna občina na Gorenjskem, da je oteta eksponirana postojanka jeseniška. Trd je bil boj, vroče so se spoprijele stranke, toda narodna stranka je izšla kot ponosna zmagovalka iz boja, kate-rega je morala biti proti trem strupenim sovražnikom našega naroda, proti vedno Nemcem naklonjeni vladi, proti celi nemški in nemškutarski gardi, združeni pod poveljstvom tovarniškega ravnatelja Lukmana in proti brezdomovski klerikalni stranki, koje voditelj se je prodal za judežve groše nemškemu liberalcu Lukmanu. Vlada je v svoji veliki skrbi za nemštvo raztolmačila občinski volilni zakon tako, da je imelo v drugem razredu odločilno besedo stavbno podjetništvo, ki je od danes do jutri na Jesenicah, Lukman je pognal v boj vse uradništvo in nezavedno delavstvo tovarniško, ž njim je seveda potegnili višji nadzornik c. kr. državnih železnic Frisch in pobožni nadzornik Opitz, ki sta s

Francoze. Značilne in jako častne za nadvojvoda so bile besede Napoleonove: «Dosedaj sem zmagoval vojske brez poveljnikov, sedaj hitim premagati poveljnika brez vojske». Nadvojvoda Karel je bežal s svojimi četami čez Vipavo in Občino na Kranjsko. Peti teden v postu se je pomikal velik del avstrijsko-laske vojske, okrog 30.000 mož iz raznih polkov, skozi Kranj in potem dalje čez Ljubelj na Koroško in Štajersko. Za njimi pa so drli Francoze v deželo, kjerkoli so mogli. Prvi je bil general Bernadotte, ki je prilomastil 23. marca v Idrijo; pet dni za tem so se pokazali Francoze pod poveljstvom generala Murata v Postojini in 1. aprila je primarširala iz Logatec prva francoska četa z muziko v Ljubljano. Vodil jo je Bernadotte, 5. aprila je dobil general Bernadotte od Napoleona povelje, s svojimi četami se hitro pomakniti proti Celovcu, da bi podpiral Napoleona v njegovih vojnih operacijah na Koroškem. Kakih 25—30.000 mož se je tedaj mudilo na tem maršu tudi v Kranju. Ko so začeli kranjski meščanje glasno bob-

strastjo, katera bi bila jako umestna pri nadzorovanju stavbnih podjetnistev, posegla v boj, da bi izročila domačine v roke nenasitnih Nemcev.

In žalostna prikazen jeseniškega župnika Zabukovca, čegar izredno «trotelstvo» so že občudovali njegovi sošolci v gimnaziji, je storila vse, da bi zmagalo nemštvo.

In kljub temu mi stojimo danes trdneje kakor kdaj na Jesenicah! Naivni ljubljanski škof se je dal opehariti od Nemcev, češ, da bodo začeli z gibanjem «proč od Rima», če jih župnik ne popirja v boju, in je svojo «ljudsko stranko» zastavil za Nemce, toda stari Lukman je moral po porazu ironično očitati Zabukovcu: «Častitam Vam na slavni zmagi!» In nobeno bitje ni danes tako zaničevano na Jesenicah kakor župnik Zabukovec. Nemci se ga sramujejo, Slovenci ga prezirajo in še mala četa farskih kimovcev je izgubila zaupanje v njegovo moč in veljavo. Ko vrne slovenske rodbine zvečer molijo svoj rožni venec, mislijo si pri bosedah «reši nas hudega» le župnika Zabukovca z njegovo prodano drhaljo.

Lepe prizore nam je nudila volitev v prvem razredu, kjer se je bil odločilni boj. Na eni strani naše ponosno narodno učiteljstvo in narodni častni občani, na drugi Schwegel, Noot, žid dr. Löw, pet duhovnikov —. Na eni strani navdušenje za sveto narodno stvar, na drugi zavest, da se vrši peklenko delo za narod!

Ni čuda tedaj, da je po končanem glasovanju še najpošteniji duhovnik-volilec izrekel: «Hvala bogu, da smo propadli!»

Da, propadli ste, nič ni pomagala nenaravna zveza Židov, protestantov, Nemcev in «katoliških Slovencev», Slovenec ostane gospodar na Jesenicah, ker je že dobil toliko zavednosti, da ve, da mu hoče Nemeč in klerikalizem vzeti samostojnost. In vi narodni zastopniki «slov. ljudske stranke», ali vas niso nič spekle besede, ki jih je izrekel bivši vaš verni pristaš župniku Šinkovcu pri odhodu z volišča? «Bog je pravičen,» je rekel — in trdno zaupanje imamo, da ta pravični Bog ne bo pripustil, da bi naš verni narod postal suženj privandranih Nemcev!

nanje po mestu, jih je navdal grozen strah; vsaj že dolgo let ni bila prilomastila v deželo sovražnikova vojska. Sedanjih ljudi se ni spominjal nobeden več, kakšna je ta huda siba božja; izkusil je ni nihče, slišali so o njej le pripovedovati. Lep, ali pri vsem tem strašen prizor je bil za osuple kranjske meščane, ki še nikoli niso videli kaj takega. V pisani uniformi je stopala v fronti naprej prednja straža, takozvana avantgarda Francozov. Ko je Bernadotte ukazal postaviti po mestnem trgu topove, tedaj sta bila strah in osuplost kranjskih meščanov brez konca in kraja. Misel in skrb, kako bodo za tako veliko število vojakov pripravili v malo urah potrebnega živeža, dala jim ni nobenega miru. Kje naj bi vzeli potrebno število konj za priprego? Francoze so se trudili pomiriti prestrašene meščane, in general Bernadotte je dal takoj po svojem prihodu v mesto, razdeliti v treh jezikih pisano naznanilo, da bo skrbel za najlepši red in gledal na to, da se ne stori nikomur niti najmanjše krivice. Drugi dan že so Francoze odrinili proti Tr-

Grozna nesreča v rudniku Courrières na Francoskem

se je zgodila zadnje dni prejšnjega tedna. Vneli so se v rudniku plini in približno 1200 rudarjev je izgubilo življenje.

Grozovit prizor se je odigral, ki ga pač ne more opisati človeško pero in ga ne nalika noben čopič v popolni strahoti. Kdo se ne spominja na Aškerčevo pesem o premogu, na Zolov «Germinal», v katerem je opisana katastrofa v rovih? A kaj je vse to spričo grozovite resnice, spričo strasnega požara, ki meče plamen iz vseh lukenj, spričo pokanja tramov, spričo strupenih plinov? Kaj vse spričo noštetih žensk in otrok, ki tekajo v blaznem obupu okrog pa plakajo in prosijo, naj se reši, naj se pomaga, a nihče ne more pomagati, nihče ne more rešiti?

Prva vest, ki je prišla iz Lensa, še ni dala slutiti, kako velika je nesreča. V soboto je prišel prvi brzozjav v Pariz, ki je naznanil: V roveh pri Courrièresu so eksplodirali plini, vsled česar je več ljudi izgubilo življenje. Drugi brzozjav ministrtvu je že naznanjal, da je popolnoma nemogoče, preceniti število onesrečenecv. Zjutraj je slo 1500 delavcev v jame. «Upa se, da se največjemu delu posreči, rešiti se skozi stranske izhode.» Temu upanju menda tisti, ki so brzozjavljali, sami niso verjeli. «Vzrok nesreče je neznan.» Tri jame so izpremenjene v morje plamenov. Ogenj izbija skozi vse vhode rovov. Sledeča brzozjavka iz Douaia je prinesla nekoliko tolažbe, ali pobila je še več upov:

«Vsled eksplozije plinov, kateri se pripisuje katastrofa v roveh IV. in XI. v courrierskih jamah, so bili najprvo odtrgani vsi trami, ki so podpirali rovske hodnike, vsled česar so se rovi na mnogih mestih podri. Poskuša se izprazniti rov III., da se prinese pomoč delavcem, ki so v nevarnosti. Opoldan se je spravilo enega samega ranjenca na dan; pozneje se je spravilo iz rova XI 120 živih ljudi na dan, ki so splezali na tesarsko stavbo, kjer so čakali na pomoč. Groza in obup prebivalstva sta tako velika, da ga ni mogoče opisati.»

Prihodnje poročilo je bilo že jasnejše: Lens, 10. marca: «Ogenj se je vnel že pred nekaterimi dnevi v rovu III in je povzročil eksplozijo plinov. Razven tega je zadela katastrofa rov II in rov IV. Dvigajo čisti plini ovirajo vsak pristop; pomagati se vsled tega ne more. Ob vhodih jam se odigravajo prizori, ki trgaja srce človeku.»

Pravi se, da je nad 1000 delavcev izgubilo življenje, kar pa ni gotovo, čeravno se doslej iz omenjenih treh jam še ni spr-

žiču. Prvi pot torej Francozje našim meščanom niso storili bogsigavedi koliko škode, ker je Napoleon že 7. aprila sklenil z Avstrijo v Ljubnem na Štajerskem premirje, in Francozje, kolikor jih je prišlo na Kranjsko, so se jeli pomikati iz dežele. Zatorej se je takoj na to Bernadottova armada pomaknila iz Tržiča preko Kranja in Ljubljane nazaj na Laško in Francozje niso nadlegovali nikogar.

Toda Francozom ni bilo do miru. Leta 1799, torej precej dve leti za tem, je pokalo že zopet na Nemškem in Laskem. Francozje so Avstrijce, ki so bili zvezani z Rusi, spravili v tako zadrego, da so morali od vojske odjenjati, skleniti mir s Francozi v Lunevilleu ter jim odstopiti mnogo lepih dežel. Toda nova nasilja in krivice, katere je delal Napoleon po Evropi, so povzročile, da so Anglija, Rusija in Švedija sklenile leta 1805 novo zavezo, kateri se je pridružila tudi Avstrija. Sklenili so napraviti temu vednemu rogoviljenju konec, a so se grozno opekli. Napoleon je hitro dospel na Nemško in rekel svojim vojakom: «Rajši zmagam z vašimi

viho nobenega rudarja na dan. V rovu IV je rešilno delo sila težka, ker je jama vsled eksplozije poškodovana in se vozne kčsare ne more spustiti do tal.

Lens, 10. marca ob pol 6. zvečer. «Sedaj je knštalirano, da je slo danes v Courrieresu 1795 rudarjev v jame; 591 jih je zapustilo rove, manjka jih trej 1204. Misli se, da je vsaka rešitev nemogoča.»

* * *

Izginilo je pač vsako upanje, da bi se moglo iz gorečega morja v jamah se koga rešiti. Natančnega števila žrtev se ni mogoče določiti, vsekakor dosegla 1200, rudarji računajo celo do 1400 usmrčenih delavcev. Vsled velikanske nevarnosti se je moralo ustaviti vsako reševanje. Prvi inženjerji in delavci, ki so poskušali reševati, so morali dati kmalu znamenje, naj se jih potegne na dan; nekateri so plačali svoj poskus z življenjem. Misli se, da bode komaj tekom meseca mogoče, spraviti vse mrlične na dan.

Pogreb prvih žrtev je bil v torek ob 11. uri dopoldan ob ogromni udeležbi.

Prebivalstvo je v strašni bedi. V celi veliki vasi ni skoro hiše brez mrliča. Malo število rešenih rudarjev je skoro vseskozi več ali manj poškodovano. Ogromna nesreča pa si je izbrala svoje žrtev tudi med zaostalimi. Mnogo ljudi, ki so izgubili pri katastrofi rojake, je zblaznelo. Neka žena, po imenu Mericourt, je izgubila vseh svojih sedem sinov. Delavec Cii in je izgubil tri brate, pet svakov, štiri nečake in zeta. V Lensu je neka žena izgubila moža in pet sinov.

Neki delavec se je petkrat spustil v jamo in vselej je pripeljal nekoliko ranjenih in mrtvih seboj. Ko je šel šestič v rov, se ni več povrnil. Neki paznik je šel v jamo iskat svojega sina. Našel ga je mitvega, strupeni plini pa so ubili tudi njega.

Za popravek rofov bode treba najbrže celo leto. Prezračenje doslej ni imelo uspeha. Zato so sklenili inženjerji, hermetično zapreti rove III., IV. in IX., rov II. pa naj služi kot zračna sesalka. Kar se tiče škode, je ogromna; doslej je ni mogoče oceniti.

Lens, 14. marca. Včeraj je bil pogreb tistih žrtev rudniške katastrofe v Courrieresu, ki se jih ni moglo izpoznati. Pogreba so se udeležili zastopnik predsednika republike, ministri za notranje zadeve Dubief, zastopniki ministrskega predsednika in drugih ministrov, več senatorjev in poslancev, zastopniki civilnih in vojskih oblasti in velika množica. Oddelek ženijske čete je izkazal pri pogrebu vojsko počast. Nad grobom je govoril ar-raski škof in minister Dubief. Poslednji je objubil udovam in sirotam državno pomoč

petami, nego z vašo krvjo. Oklenil je generala Macka v Ulmu in ga prisilil, da se mu je vdal z vso svojo vojsko, ki je štela 30.000 vojakov. Osvojivši si Ulm, je gnal Napoleon svojo vojsko ob Donavi mimo Dunaja na Moravsko. V najhujši zimi, dne 2. decembra je ugonobil Napoleon avstrijsko in rusko vojsko pri Slavkovem (Austerlitz) blizu Brna na Moravskem polju tako zelo, da je bil prisiljen cesar Franc I. skleniti z Napoleonom mir, kakor ga je ta sam hotel. Dne 26. decembra 1805 je podpisal ta mir avstrijski cesar v Požunu. Avstrija je odstopila Italiji Benečansko, Istro in Dalmacijo, Bavarski Tirolsko in Predarlško, Württemberski in Badenski pa posestva na Švabskem. Na Kranjsko so pridrli Francozje še nekaj dni pred odločilno bitko pri Slavkovem. 28. novembra 1805 je general Massena zasedel Ljubljano. Pač so se pokazali Francozje na Notranjskem in Dolenjskem, toda na Gorenjsko niso prišli, ker se je popred sklenil mir v Požunu, in Francozje so se drugič poslo-

ter je hvalil reševalne oddelke, Govorila sta tudi poslanca Lamendin in Selles, ki sta ostro prijemala podjetniško družbo. Čulo se je bujne glasnice iz množice: «Dol s kapitalisti!» in «dol z morilci!»

Velikansko senzazijo provzročila izjava jamekega nadzornika Mozina, ki je včeraj rekel, da je že pred tremi tedni poslal prefektu poročilo, v katerem je opozarjal na dušiči in soparni zrak v courierskih jamah. Na njegovo začudenje pa do današnjega dneva sploh ni dobil odgovora.

Ko se je to izvedelo, so tudi inženjerji izjavili, da so že pred daljšim časom opozarjali ravnateljstvo, naj zapre rov III, da se more omejiti požar, ki je tam nastal in da se prepreči razširjenje ognja po drugih roveh. Ravnatelj pa je to odklonil. Sluši se, da prideta zaradi tega ravnatelj in prefekt pred sodišče.

Dopisi.

Iz škotje Loke. (To in ono.) Minule dneve smo zopet enkrat doživeli, kako so patentirani voditelji našega «dobrega in vernega» ljudstva vganjali z njim svoje burke. Kakor vedno, tako so mu tudi to pot sugerirali svoje nezmotljive nazore, katere mora udanopokorno ljudstvo sprejeti brezpogojno in brez najmanjše izpremembe, inace ga čakajo najhujše muke v — peklju! No, pekel, to je res tako strašanska reč, ki se jo naš verni kmet in neredkokrat tudi kak naš navadni mešan — boji. A ker so gotovi ljudje, ki imajo že na tem svetu tako oblast, da ubogega grešnika, ki noče plesati tako, kakor mu le-ti piškajo, obsodijo v najtemnejši kot peklenskega brezdnja, zato je treba tudi zavednejšim računati s tem v našem — javnem življenju. In, hvala Bogu, utakali smo zopet, kako se je marsikomu v prsih ohladilo srce, da je predloženo mu polo «podpisoval», češ, da je tudi on s svojo osebito «pripomogel» — mučiti brezvestno namero zakletih liberalcev, namreč: razdružitev zakona! Zdaj pa mu sigurno tudi ne izostane zaslužena nagrada v svetih nebesih, kakor je sigurno to, da oni, ki se ni hotel podpisati — je že za v pekel določen! O, sveta nedolžnost! Pa, koliko nas je takih trdovratnih grešnikov? Ej, naši vsevedni gospodje naj bi to ne vedeli! Snj so na leci, v cerkvi, ne pa v dunajskem parlamentu, povedali, koliko Lotanov ni hotelo podpisati polo proti nameravani reformi zakonskega prava! In to je — dovolj! —

vili od Kranjske. Navzlic temu je Kranj leta 1805 drugič videl Francoze, toda ne kot zmegalce, ampak kot bojne vjetnike. Avstrijci so namreč peljali skozi Kranj na Ogrsko 500 Francozov, katere so avstrijski konjeniki vjeli pri Ulmu na skrajnem levem krilu.

Toda prišli so hujski časi! Leta 1809 so prilomastili Francozje tretjič na Kranjsko. Požunski mir sklenivši, je Napoleon ponižal Avstrijo tako, kakor doslej še nobeden sovražnik, tudi Turki ne. Ko je bil Napoleon premagal Avstrijo, je pršla vrsta na Prusijo. Leta 1806 in 1807 je premagal Pruse in njihove zavezničke Ruse in vzel pruskemu kralju pol države. Vsem samostojnim državam je prepovedal tržiti z Anglijo, češ, da s celinskimi zaporom uniči blaginjo otoske države. Skoro vsa Evropa je ležala pred Napoleonom na kolnih, celo mogočna Rusija je sklenila zavezovati s Francozi. Le hrabri Španci, katere je hotel Napoleon prisiliti, da bi se mu uklonili, so se bojevali tako hrabro, da si ni mogel osvojiti njih dežele. Dalje prih.

Druga, ničmanj moreča skrb naših dobrih, za naš blagor vnetih pastirjev so — prihodnje volitve v naši mestni občini. Že zdaj, ko se niti ni pričelo nič delati za te volitve, skrbe, da bi bili v prihodnji občinski odbor voljeni samo pravi, pristni (menda tudi na komando poslušni?) katoliški možje, ne pa, o čujte! judi, mohamedanci, a celo ne — liberalci! Kajpada smo imeli priliko tudi o tem slišati nezmotljivo mnenje, in sicer v cerkvi, kjer je baje tudi najprimernejši kraj za obravnavati občinske zadeve! In vedeti je treba, da so sedanji napredni občinski odborniki v groznem strahu za svoje mandate, ki so že vnaprej določeni za druge. Ti novi, katoliški možje (pa kakšni!) bodo liki rimski patriciji uvedli baje tudi čisto novo življenje, nov duh v našo občinsko upravo in to bode blagodejno vplivalo na razvoj mesta. O, srečna Loka!

Rojaki!

Že leta 1876. se je osnoval v Zagorju ožji odbor z namenom nabirati prispevkov, da se postavi pesniku Miroslavu Vilharju primeren nagrobni spomenik. Ali takrat so bile pri nas tako žalostne razmere, da ni dosegel dotični odbor niti tako skromnega namena.

Nastal so boljši časi. Med zavednimi Notranjci se je rodila misel, postaviti svojemu velikemu rojaku boljši in javen spomenik na rodni njegovih kraških tleh, da se tako izkaže čast in hvaležnost za ves narod možu, ki je vse žrtvoval za proboju in prosveto svojega naroda. Ob prepovedu naše narodne zavesti je on kot pesnik, skladatelj, časnikar, pisatelj in neumorni boritelj za pravice slovenskega naroda vsestransko toliko delal, kakor malokdo med Slovenci. Narodna zavednost Notranjske je plod njegovega rodoljubnega delovanja. Njegova pesniška dela žive še danes med nami. Kdo ne pozna njegovih ljubkih narodnih pesmi in prikupljivih napevov? Komu ni znana «Po jezeru», komu ne «Mila lunica»?

Minlo je skoraj 35 let, odkar krije hladna zemlja našega dičnega pesnika in letos bo tridesetletnica, odkar se je prvič rodila misel in se je pričelo nabirati za napravo spomenika «notranjskemu slavcu». Šele sedaj se bo ta misel uresničila, in sicer v veliko širšem pomenu. Dosedanji odbor se je resno zavzel, da postavi v metropoli Notranjske — v Postojni — na lepem in prostornem trgu pred šolo Vilharju spomenik, napravljen po načrtih našega notranjskega rojaka, arhitekta g. Ivana Jagra. Bronasti kip v dvojni naravni velikosti je mojstrsko dovršil akademski kipar g. Alojzij Repič in ravnokar se je oddalo tudi vse klesarsko delo monumentalnega podstavka.

Vilharjev spomenik

bodi trajen znak narodne hvaležnosti vzornemu narodnemu boritelju in pesniku, zavednemu našemu narodu odsev čistega rodoljubja, naši mladini v izpodbujajo k požrtvovalnemu in plodovitemu narodnemu delovanju in tujcem, ki neprestano prihajajo v našo svetovnoznano jamo in naš trg, bodi ta spomenik viden dokaz, kako visoko spoštuje in ceni slovenski narod svoje zaslužne možje.

Da se odboru omogoči pravočasno izvršiti težavno nalogo, je treba še nekoliko narodne požrtvovalnosti. Vsi stroški spomenika so proračunjeni okroglo na 12.000 K, a odbor razpolaga dosedaj s pičlo polovico; ostane bo treba še nabirati. V to svrhu se obračamo v prvi vrsti do tebe, zavedna Notranjska, obenem pa tudi do celokupnega slovenskega naroda s pozivom, da prispeva vsak po svojih močeh. Cenjeno narodno žensstvo naj blagovoli pobirati prispevkov pri raznih zabavah, izletih in sestankih, slavna narodna društva naj prirejajo veselice, koncerte, plese in zabave v prid skladu za Vilharjev spomenik, slavne občinske zastope in

naše denarne zavode pa prosimo, da nas izvolijo pri našem rodoljubnem prizadevanju podpirati s kolikor mogoče izdatnimi denarnimi prispevki.

Vsak, tudi najmanjši dar, hvaležno sprejme podpisani odbor, ki bo izkazoval vse prejete prispevke v slovenskih časopisih.

Odbor za napravo Vilharjevega spomenika
v Postojni, 4. marca 1906.

Josip Lavrenčič, predsednik.
Gregor Pikel, blagajnik.

Novice iz medvodske in sorške okolice.

— «Srdoljub» je pretečeni teden pisal iz Medvod o občinskih volitvah. Naši stranki je očital vse to, kar so klerikalci počeli o volitvah. Nam očita, da smo napajali volilce, dajali denar i. t. d. Seveda ne ve povedati nobene osebe in kraja. Zares, takih lažnivcev in zavijačev ni, kakor so klerikalci. Vedno bolj se nam kažejo, kakšni so. Kdo jim more še kaj verjeti?

— Zmagali so zato, ker so molili. Preški Brence je v nedeljo napravil zopet pridigo o samih volitvah. Zahvaljeval se je svojim kostrunčkom in backom, ki so volili na njegovo komando. Nazadnje je pa povedal, zakaj so zmagali. Ne zato, ker so dajali pijačo, ne zato, ker so stiskali možem v pest kronice, ne zato, ker je bil Pomarančar vedno na agitaciji, ne zato, ker je seniška žaba noč in dan regljala po Godeščah in Retečah, ne zato, ker se je sorski kapelan kar naprej potepal okoli in lovil volilce, ne zato, ampak zato so zmagali, ker so molili. To pa je že verjetno. Samo to naj verjamejo kake plesnive tercijalke in zabiti volički. Pomarančar se je na molitev kaj malo spomnil, ker je komaj imel toliko časa, da je oblezel vse volilce. Če hočemo govoriti po pravici, je zmagala ljudska nevednost in strah pred duhovniki. V veliki meri pa tudi denar, ki so ga izdali za pijačo in podkupovanje.

— V Godeščah je neki Zerovec, sicer premožen kmet, a čeprav je pil zastonj, ni mogel klerikalcem prav nič pomagati. Zastonj pil — nič volil.

— Šemic zna ruvati zobe. Zanimivo je, kako se je izučil tega rokodelstva. Nekdal je odrezal crknjeni svinji glavo in jo «prisrauba v pouk». Potem pa se je polotil ruvanja zob. Ker se mu je obneslo ruvanje svinjskih zob, začel je dreti tudi ljudem zobe. Kdor ima tako izkušnjo kakor Šemic, ta že mora biti izvrsten zobodrec.

— Komisijski pregled župnišča v Sori, bode v četrtek 22. t. m. Kapelan Braje tišči na vse načine, da bi se prej šopiril v novem župnišču. Pa naj tišči kolikor hoče, naš župnik ne bode nikdar in naj živi tudi 100 let. Župnišče ni bilo sezidano za takega posili-župnika.

— V Gorico je šlo iz tukajšnje okolice okrog 20 delavcev. Šli so v tovarno papirnice Leykam.

— Lov na žabe. Vsak večer je videti polno luči po okrog ležečih travnikih. Žabe love. Toda letos je slab ta lov, ker so premrzle noči. Žabji lovci nosijo mrčave vreče domov. Najboljše bi se izplačal lov na Senici. Tam je velika žaba, katero se še po dnevi lahko vidi.

— Izkaz prostovoljnih darov za prostovoljno gasilno društvo v Sori: Velerodna rodbina Franc Jarc-Jamnik v Medvodah 200 K; gospa Marija Šušteršič, Seničica 2 K; gosp. Jernej Kavčič, Medvode 10 K; gosp. Franc Šušteršič, Preska 10 K; gosp. Valentin Jarc, Preska 1 K; gospa Marija Jarc, Preska 1 K; gosp. Jožef Jenko, Preska 1 K; gosp. Ivan Brence, župnik v Preski 10 K; gosp. Andrej Žirovnik v Vašah 1 K; gospa Marija Brgant v Preski 40 vin.; gđ. Alojzija Brgant v Preski 1 K, gosp. Matevž Oblak v Preski 4 K; gosp. Janez Kavčič v Medvodah 10 K; gosp. Josip Jesih v Medvodah 10 K; gosp. Lovro Kavčič v Medvodah 10 K; gđ. Marija Uršič, c. kr. poštarica v Medvodah 15 K; gosp. Franc Bukovec, Medvode 1 K; gospa Novljan v Medvodah 3 K; gosp. Janko Bukovec, posestnik v Vašah 5 K; gosp. Valentin Stergar na Svetju 3 K; gospa Botisek, gostilničarica v Medvodah 5 K; gđ. Regina Potisek 2 K; gospa Franciška Kavčič v Medvodah 7 K; gđ. Ivana in Franciška Kavčič v Medvodah 2 K; gosp. Franc Starman, gostilničar na Svetju 1 K; gđ. Mici Lešnik, Svetje 4 K; gosp. Alojzij Jerale, gostilničar v Medvodah 3 K; gosp. Anton Meden, Medvode 3 K; gosp. Alojzij Žirovnik, gostilničar, Vaše 5 K; gosp. Kumer, restavrater v Goričanah 5 K; gosp. Jernej Kovačič, posestnik in tovarniški uradnik v Rakovniku 30 K. Skupej 375 K 40 vin. Odbor prostovoljnega gasilnega društva v Sori se najpristroneje zahvaljuje vsem požrtvovalnim darovalcem in jim želi še mnogo posnemalec. V Sori, dne 14. marca 1906. Ivan Luštrek, načelnik. Ivan Čarman, blagajnik.

— Zahvala. Podpisani odbor se s posebno hvaležnostjo zahvaljuje velerodni rodbini F. Jarc-Jamnik v Medvodah za podarjenih 200 K za nakup gasilnega orodja. Odbor prostovoljnega gasilnega društva v Sori dne 12. marca 1906. Ivan Luštrek, načelnik. Ivan Čarman, blagajnik.

Tržiške novice.

— Še enkrat nadučiteljsko mesto. Vse sile napenjajo naši Nemci in nemskutarji, da bi spravili na to mesto tako priljubljenega Miklitscha. Zadnjič so si izmislili novo zvijačo. Kakor smo že poročali, prosili so za to mesto gospodje učitelji Šest, Vider, Pikelj in naš «ljubi» Miklitsch, ki je je bil od okrajnega sveta kot najslabše kvalifikovan tudi kot zadnji krajnemu šolskemu svetu v Tržiču za terno predlagan. Poročali smo tudi že, da so prišli v terno Miklitsch kot prvi in gospoda Šest in Pikelj; gospod Vider ni smel v terno, ker bi bil najnevarnejši protikandidat. Tekom časa pa je gospod nadučitelj Šest umaknil svojo prošnjo in naš krajni šolski svet je dobil nalogo, da sestavi nov terno; ker pa so ostali samo trije prosilci, bi moral gospod učitelj Vider v terno — in Miklitsch bi bil izgubljen; tako si je mislil naš nemški šolski svet. A kjer vlada krivica, dobi tudi lahko sredstva, da prevlada pravico. Na 4. t. m. je bila sklicana tozadevna seja. Od članov šolskega sveta so bili navzoči: župan Mally, gospod župnik Špendal in privandrani fabrikant Goeken. Drugi člani ali se niso hoteli udeležiti seje, ker nočejo več služiti krivici, ali pa niso bili obveščeni. Seja bi bila ne-

sklepčna, ker pa zastopa gospod župnik dva člana, namreč zastopnika cerkve in pa krajnega šolskega nadzornika, je župan Mally kot predsednik, konstatiral sklepčnost in otvoril sejo z besedami: «Machen wir es fertig, damit wir von der Geschichte einmal los sind». Tu pa se oglasil privandrani petelinček Goeken k besedi in prebere nek protest proti gospodu učitelju Vidru. Vse ugovarjanje gospoda župnika je ostalo brezuspešno: župan Mally je odločil v prilog Goeknovemu predlogu. Seveda bi bil gospod župnik storil najpametnejše, če bi se bil, videč, za kaj se gre, odstranil od seje; ali lahko se ga opraviči s tem, da je mislil, da župan Mally v svoji strastni sovražnosti proti Slovincem pač ne bo šel tako daleč, da bi zatajil celo sorodstvo — gospa soproga gospoda učitelja Vidra je njegova nečakinja, posebno še, ker je gospod Vider najboljšje kvalifikovan od vseh prosilcev. A česar bi nihče ne storil, je bil zmožen storiti župan, in smešni terno (?) je romal s samo dvema predlaganima prosilcema in famoznim protestom famoznega petelinčka iz rajha nazaj v Ljubljano. To se pri nas v Tržiču imenuje pravica. Vendar pa smo radovedni, kaj bo storil gospod Globočnik, tast gospoda Vidra in prijatelj gospoda župana, ko zve o zvesti ljubezni do njegovega sorodstva, ki jo je pokazal naš oče župan. Iz nastopa fabrikanta Goekna pa Tržičani lahko razvidijo, da so si zredili na svojih prsih najstrupenejšo kačo. Sicer pa klenka, klenka . . . mrtvaški zvonček!

— Skrb našega županstva za varnost občanov. Kako skrbi naš občinski odbor za varnost občanov, se cenjeni čitatelji lahko prepričajo iz sledečega: Na pustni torek se je vračal ponoči neki čevljarški pomočnik malo vinjen domov. Ker je stanoval za Tržičem, moral je čez vodo, to je čez vodne naprave raznih tukajšnjih podjetnikov. Na nekem mostiču mu je izpodletelo in padel je v vodo, iz katere so ga potegnili šele drugi dan mrtvega. A to ni edin slučaj. Primerilo se je že večkrat, da je padel kak otrok raz takšen mostič, in utonil bi bil, da ni bilo slučajno kakega varuha zraven. Zakaj? Ob vseh vodnih napravah, ki tečejo skozi Tržič, ni niti ene ograje; niti eden mostič, ki veže razne dele nima ograje, a vse pritožbe ne pomagajo nič. Z mirno vestjo lahko trdimo, da ima županstvo smrt gori omenjenega čevljarja na vesti. Tu bi morala pač javna oblast poseči vmes, posebno ker je sedanji občinski odbor pokazal že neštokrat, da je za delo popolnoma nezmožen. Vsa javna pota so tako zanemarjena, da človek skoro ni življenja varen. Posebno pot pod plazom. To stezo so napravili Tržičani, da bi v slučaju požara prišli lažje do vode. Ob zadnji povodnji pa je voda izpodkopala za dober meter zidu, ki se je sesul v vodo, a županstvo se niti ne gane, da bi popravilo to tako potrebno stezo. Povdarjamo potrebno, ker naše gasilno društvo bi v slučaju požara ne moglo niti do gasilnega orodja. A zato v občinski blagajni seveda ni denarja, pač pa ga je dosti za diplome nepotrebnih častnih občanov.

— Društveno gibanje. Naša narodna društva vrlo napredujejo na narodnem polju za probujo narodne zavednosti. Tako ima bralno društvo izvenredni občni zbor v soboto zvečer, posojilnica ima občni zbor v

medeljo dopoldne in društvo «narodni dom» v nedeljo popoldne. Prvo in tretje društvo imata občne zборе pri Pernetu, posojilnica pa pri Slugi. Le vrlo naprej!

Tedenski politični pregled.

Volilna reforma. Vlada se bavi s kompromisom na ta način, da zviša število mandatov od 455 na 473 do 475. Poljakom v Galiciji da 5 mandatov več, tako da bodo imeli skupno 93 mandatov. Nemci, ki pa še niso oficijelno stavili svojih zahtev, dobe baje devet novih mandatov, in sicer 5 na Nizje-avstrijskem, 1 za Kočevje, 1 za Šlezijo, 1 za Linc in 1 za mesto Dunaj. Tudi Lahom se dasta še dva mandata! Slovanom se zviša število mandatov od 230 na 236, tako da so Nemci napram prvotni volilni reformi za štiri mandate na boljšem pred Slovani! — Odsek, ki se mu izroči volilna reforma v nadaljno posvetovanje, bo sestavljen sledeče: Poljski klub 7 članov, Mladočehi 7 (enega odstopijo češkim radikalcem), nemška ljudska stranka 6, nemška napredna stranka 4, ustavoverni 3, centrum 3, Jugoslovani 4, nemški konservativci 2, krščanski socialisti 3, Vse-nemci z dijaki 3, soc. demokratje, Malorusi in Rumuni po enega člana. Jugoslovane bodo zastopali dr. Ferjančič (za naprednjake), dr. Ivčević, dr. Ploj in dr. Šusteršič. — Debata o volilni reformi v poslanski zbornici bo trajala še ves prihodnji teden. Baron Gauč namerava odgovoriti na vse rekriminacije naprotnikov volilne reforme. Dosedaj so govorili skoro vsi glavni nasprotniki volilne reforme, odslej čujemo le bolj glasove privržencev te reforme. — Izmed vseh govornikov, ki so dosedaj govorili, še niti eden ni bil zadovoljen z vladnim načrtom. Mladočeski poslanec Kaftan je dokazoval, da bi morali Slovani dobiti najmanj 275 poslancev, Nemci pa samo 173, ne pa 205. Italijanski poslanec Pitacco sicer z veseljem pozdravlja splošno volilno pravico, ali trdi, da je vladni volilni načrt velikanska krivica za Italijane, ker ti izgube po njem kar tri poslance na korist Slovanom. Izmed socialnih demokratov je govoril dr. Adler, ki je pozdravljal splošno volilno pravico in se izjavil za vladni načrt z nekaterimi izpremembami.

Novi predsednik višje deželne sodnije v Trstu. Dosedanji predsednik dr. E. Kindinger je stopil v pokoj. Na njegovo mesto je imenovan dr. Adalbert Gertscher, doslej predsednik višje deželne sodnije v Zadru in tajni svetovalec. Gertscher je rojen l. 1846 v Trziču na Gorenjskem.

Ogrski dogodki. Iz raznih krajev dežele prihajajo vesti, da se snuje nova stranka, namreč stranka trgovcev, poljedelcev in obrtnikov, ki hoče napraviti konec sedanjim razmeram, obnoviti ustavo ter pomiriti kralja z narodom. — Vlada je imenovala velikega župana szatmarskega komitata, Ladislava Nagya, za kraljevega komisarja trem komitatom. To je četrti kraljevi komisar. — Predsednik nove stranke, baron Veselenyi, je izjavil, da se loči od Banffyja ter se pridruži s svojimi pristasi neodvisni stranki. — Grof Apponyi je imel v Jaszbercaju volilni shod. Pozival je svoje volilce, naj nadaljujejo z odporom in bojem. Treba se je pripraviti na najhujše, ker na Dunaju hočejo podvreči narod popolnoma absolutizmu. Ogrsko ustavo

hočejo degradovati za avtonomijo premagane provincije. — **Vlada je razpustila koalicijski odbor.**

Položaj na Balkanu. V vilajetu Bitolj narašča anarhija z vsakim dnevom, nihče ne pričakuje uspeha od reform, ker so le na papirju. Za spomlad se pripravljajo usodni dogodki, in sicer se pripravljajo Bolgari in Grki. Turki preganjajo le kristjanske čete, dočim nočejo videti nevarnega gibanja med Albani. Mesto Vučiten Albani takorekoč oblegajo, ker so zasedli vse izhode.

Maročenska konferenca v Algecirasu bo končala, kakor moremo skoro s sigurnostjo sklepati, ugodno. Nemčija je že začela popuščati in tako je upati, da bo le francoska diplomacija, ki je doslej že tudi popustila v nekaterih manj važnih točkah, dosegla v vprašanih glede banke in policije za Francijo časten in zadovoljiv uspeh.

Novičar.

Vendar enkrat! Skoro tri desetletja so se Tržičani trudili zaman, da bi dosegli železnično zvezo s kako postajo Rudolfove železnice. Z zakonom od 15. jul. 1903 se je slednjič zajamčila proga Tržič-Kranj in sedaj, po preteku nadaljnih treh let bo končno beseda postala meso. Prihodnji mesec se bo razpisala gradba napominane proge in najpozneje junija meseca se prične graditi železnica Tržič-Kranj. Stavbo bo nadzoroval g. Robert Schindler, c. kr. stavbeni višji komisar v železniškem ministrstvu. — Kakor se nam poroča od povsem zanesljive strani, se je tudi upoštevala prošnja kranjske občine in se bo kranjski kolodvor, ki že zdavnaj več ne ustreza prometnim zahtevam, izdatno povečal in za potujoče občinstvo udobneje vrval.

Pozor, kranjska mesta, trgi in industrijalni kraji! Vodstvo narodno-napredne stranke pozivlja s tem slavne občinske zastope vseh kranjskih mest, trgov, industrijalnih krajev in onih vasi, ki so sedež c. kr. uradov, naj nemudoma sklenejo peticijo na državni zbor za ustanovitev še dveh mestnih volilnih okrajev. Dotični sklep naj se glasi soglasno z onim občinskega zastopa ljubljanskega sledeče: «Na Kranjskem naj se ustanovi poleg Ljubljane še dva mestna volilna okraja, v katera je uvrstiti vsa mesta, trge, industrijalna središča in one druge kraje, ki so sedež c. kr. okrajnemu sodišču in je stoprav potem ostalo deželo razdeliti namesto v vladni predlogi projektiranih 10 le 8 kmečkih volilnih okrajev. — Vzorec besedila in utemeljevanja te peticije se bo potem pravočasno razposlal vsem prizadetim županstvom.

Soja kranjskega občinskega odbora od 16. t. m. Soglasno in med splošnim odobravanjem se sprejme nastopni, po obč. odborniku C. Pircu utemeljevani in stavljeni nujni predlog: Na pristojno mesto je odpustiti peticijo, da najse na Kranjskem ustanovi poleg Ljubljane še dva mestna volilna okraja, v katera je uvrstiti vsa mesta, trge, industrijalna središča in one druge kraje, ki so sedež c. kr. okrajnemu sodišču in je stoprav potem ostalo deželo razdeliti namesto v vladni predlogi projektiranih 10, le v 8 kmečkih volilnih

okrajev. — Kot zastopnika občine se izvolila v naborno komisijo občinski svetovalec Fr. Krenner in občinski odbornik I. Rakovec. — Odbor odobri računski zaključek in bilanco mestne hranilnice, ki kaže skupnega čistega dobička K 20.804-91, in izreče zahvalo hranišničnemu upravnemu odboru ter ravnateljstvu na uspešnem delovanju. — Potrđijo se občinski računi z dohodki K 47.468-81, izdatki K 32.532-96 in prebitkom K 14.935, nadalje račun ubožnega zaklada ter sirotišnice s prebitkom K 54-19 in računi V. Pleiweissove, F. Omersove ter S. Robičeve ustanove. Pregledovalcem računov se izvolita obč. odbornika M. Matiašič in K. Jäger. — Konečno se še ugotovi prošnji olepševalnega društva, da sme zasadi občinski pašnik pod Gaštejem naprej od železniške stražnice. Ograjo in svarilne napise ob nasadih bo napravila občina na svoje stroške.

Ljudaka predavanja. Opozarjamo na jutrišnje predavanje g. dr. Edv. Šavnika o temi: «Pogled v delavnico, človeškega organizma». Začetek točno ob 8. uri zvečer. Pričakuje se obilne udeležbe.

Prvi obrtniški shod v Kranju se vrši 18. marca t. l. v hotelu «Nova pošta» točno ob štirih popoldne. Na ta shod se vabijo vsi obrtniki iz Kranja pa tudi iz okolice. Odbor.

Javni shod katoliškega političnega društva za kranjski okraj priredi prihodnji ponedeljek, na sv. Jožefa, v Šmartnem pri Kranju. Poleg deželnega poslanca dr. Kreka je na vabilih oznanjen kot govornik tudi c. kr. profesor Evg. Jarc iz Kranja. To je gotovo zelo značilno.

Škofovi zavodi v Št. Vidu imajo — kakor poroča «Slov. Narod» — že vse polno skrivnosti in tudi v нравnem oziru delajo vso čest slovanskemu Alojziju, na čigar ime so krščeni. Ne vemo, katere predmete učita na teh zavodih duhovnika-profesorja Arh in Koritnih, ali da nista poklicana biti zaščitnika svete čistosti, to je naposled spoznal celo škof Bonaventura, ker je oba deložiral in ne smeta več prenočevati v zavodih. Noč ima pač svojo moč, in če je meso nagnjeno grehu, tudi žegni nič ne pomagajo. Arh je že kot suplent v Kranju pokazal svojo vročekrvnost. Ravnatelj g. Hubad ga je spodil iz Kranja, ker je natakario polagal na biljard — — Upamo, da sta Arh in Koritnik v škofovih zavodih nagajala samo ženskam, vsekako pa kaže njiju slučaj, da škof pri izbiri profesorjev nič ne gleda na njih нравnost in vsled tega lahko tudi dečki pridejo v nevarnost. Fridolinstvo je skoro v vseh cerkvenih zavodih v navadi. To je istina, ki se ji ne more pretekati. Arh in Koritnik sta tudi enkrat ušla iz zavodov in eno noč zunaj prenočila, a to se jima ni štel v zlo. Naravno, da se je moralo kaj posebnega zgoditi, ker škof teh dveh duhovnikov ne pusti več v zavodih stanovati. Profesorja sta pa še vedno. Koritnik je zdaj začasno na Dunaju in dela skušnje, ki jih pa ne more narediti, dočim se je Arh nastanil v Šiški, kjer ljudje tudi že delajo svoje opazke, ki niso v korist oni ženski, ki prebiva v isti hiši. Škofu bodi povedano, da bomo ministerijam njegovih zavodov posvečali vso pozornost, in sicer zato, ker se nam smilijo ubogi dečki, ki so jih zaslepljeni starši dali v te zavode. — Arh je že prestavljen.

Zaročil se je c. kr. stotnik g. Martin Majcen z gospico Pepico Pollak iz Kamnika

Velik trgovski shod se je vršil minulo nedeljo v Postojni. Sklicalo ga je društvo «Merkur». Udeležba je bila ogromna. Saj pa tudi taki shodi niso ne le poučni za posameznega trgovca, temveč tudi za druge stanovce. Prav umestno bi bilo, ko bi društvo «Merkur» nadaljevalo s takimi shodi in sklicalo tak shod tudi za Gorenjsko v — Kranj in za Dolenjsko v — Novomosto.

Občni zbor podružnice slov. planinskega društva za kranjski okraj se je vršil 6. t. m. v čitalniških prostorih. — Načelnikov namestnik g. F. Polak se spominja s toplimi besedami prerano umrlega načelnika g. Janka Majdiča, povdarjajoč njegovo ljubezen do domačih gor, katero je skazal dejansko tudi s tem, da je volil tukajšnji podružnici lepo vsoto 2120 K. V znak sozolja se dvignejo navzgor raz sedeže. Iz tajnikovega poročila je razvidno, da je štela podružnica 74 članov: 48 domačih in 26 zunanjih. Izlete je napravila sledeče: 21. maja 1906 čez St. Jošt-Sv. Mohor-Jamnik v Kropo, 1. junija iz Medvod čez Grmado v Škofjo Loko in 2. julija na Stol. Posamezni člani so pa poezili na Golico, Storžič, Zaplato, Grintovec, Kryavec in Triglav. Markacije je popravil odbor iz postajice Sv. Jošt na Sv. Jošt, odtod v Kranj (mimo studenca, po takozvani «polževini» in Ekslerjevi poti mimo znamenja in skozi gozd) v Škofjo Loko ter napravil novo na Jamnik. Deloma je napravljena markacija na Stol (prične se nad Žirovnico na Brinjem vrhu) ostala, od postaje žirovniške do imenovanega vrha se napravi v najkrajšem času. Odbor je sklepal v treh sejah o društvenih zadevah. Blagajnik poroča, da znaša društveno premoženje 4018-68 K. V odbor za l. 1906 se volijo sledeči gg.: profesor Anton Zupan, načelnikom: trgovec Feri. Polak, nač. namestnikom, odvetnik dr. Jos. Kušar, tajnikom, Rud. Kokalj, blagajnikom, kot odborniki pa: profesorja dr. Vlad. Herle in Evg. Jarc ter mag. pharm. Fr. Šavnik. Pri slučajnostih omeni dr. Kušar, da bodi prva naloga podružnična koč na Stolu! Odbor naj stori v ta namen vse potrebne korake ter imenuje nameravano stavbo Prešernovo koč, ker bo stala nad krajem, ki nam je dal pesnika velikana. — K temu predlogu pripomni dež. poslanec Ciril Pirc, da naj se s stavbo ne prične prej, dokler se tudi finančno ne zagotovi projektovana stavba, zato naj se informira odbor natančno o vsem potrebnem ter se v doglednem času skliče izvanredni občni zbor, ki se naznani na predlog dr. Kušarja tudi osrednjemu odboru — Sprejeto. Istotako se sprejme predlog g. Janka Sajovica, da se naprosi vojno in železniško ministrstvo za podporo. Nato se zaključijo občni zbor.

Občni zbor vojaškega veteranskega društva v Kranju bode v nedeljo 18. t. m. ob 3. uri popoldne pri g. Pogačniku l. nadstropje.

Iz Žabnice. Dopisnik v «Lažljubu» št. 10 je s pritajeno srditostjo malo začivkal, ker se mu vsled njegove nenavadne pridnosti ni posrečilo dobiti vseh glasovnic za trgovsko in obrtno zbornico kljub brezmejni

vsiljivosti. Pridnost, s katero se je slo za glasovnicami, bi bila vsestransko priporočljiva, potem mu je v prihodnje v enakem slučaju zagotovljen precejšnji kosček glasovnice. Cela seveda ne.

Strela. V ponedeljek, 12. t. m. je tresčilo okrog desete ure zvečer v hlev pri Matijevcu v Topolu pri Selcih. Strela je udarila menda v hruško pred hlevom, odtod pa je skočila skozi okno v hlev in tam ubila štiri vole in eno kravo. Gospodarjevega brata, ki je spal na hlevu, je tudi omamilo, da se dolgo ni zavedel. Užgalo se ni nič. Ljudje bi ponoči še ničesar ne bili zapazili, da niso jele kokoši silno upiti. Ko so šli gledat v hlev, kaj je, so dobili hlev poln poln dima in živino mrtvo, le dve kravi in dve teleti so bili živi.

Narodna čitalnica v Kamniku vabi k domači predstavi v nedeljo, dne 18. marca 1906. Začetek točno ob 8. uri zvečer.

Moški in ženski zbor «Pevskega in glasbenega društva v Gorici» priredita dne 17. in 18. marca 1906 v gledališki dvorani «Trgovskega doma» opero «V vodnjaku». Začetek ob pol-osmi uri zvečer.

Narodna čitalnica v Škofji Loki priredi v nedeljo, 18. t. m. ob 8. uri zvečer v svojih prostorih predavanje gosp. dr. Vlad. Ravniha rja iz Ljubljane o sokolstvu in telovadbi.

Društvo „Narodni dom“ v Trziču bode imelo svoj redni občni zbor dne 18. t. m. ob dveh popoldne v Pernetovi gostilni s sledečim sporedom: 1. Pozdrav predsednika. 2. Poročilo tajnika. 3. Poročilo blagajnika. 4. Volitev novega odbora. 5. Raznosterosti. Odbor.

Odbor telovadnega društva «Trziški Sokol» se najljubdeje zahvaljuje vsem onim gospodom, kateri so kolikor toliko pomogli ali darovali v prid društvu.

Častnim občanom je imenoval obč. odbor na Bohinjski Bistrici gg.: okrajnega glavarja radovljiškega Otona pl. Detelo in državna poslanca Josipa Pogačnika ter Franc Povšeta.

Umrla je v Trziču tovarnarica in posestnica gospa Barbara Ahačič v starosti 76 let. N. v m. p.!

Spominke plošče povodom prebitja karavanskega predora je dalo napraviti železniško stavbeno ravnateljstvo. Načrt zanje je izdelal profesor Tautenhayn. Spodnja stran predstavlja trenutek, ko se izvrši prebitje predora. Iz skalnate stene se prikaže delavec, ki podaja od nasprotni strani doslemu tovarišu roko. Spodaj sta napisani imeni obeh postaj: Rožna dolina in Hrnsica. Zadnja stran kaže karavansko partijo, v ozadju pa prevrtan predor z letnico 1905 in podpisom: Železniško ravnateljstvo. Tako v zlatu izdelano medaljo je zadnje nedeljo izročil železniški stavbeni ravnatelj, sekcijski šef pl. Millemoth nadvojvodi Leopoldu Salvatorju, ki je v imenu cesarjevem prisostvoval prevrtanju. Take medalje dobe potem tudi še načelnik železniškega odseka v državnem zboru, poslanec Schwagel in poročevalec v tem odseku, poslanec Sylvester, kakor tudi poslanci, ki so kot zastopniki dotičnih okrajev ali pa v žel. odsezu se posebno odlikovali za zgradbo tega predora, to so poslanci: Pogačnik, Steinwender in Dobernik.

Beda osirotele rodovine. Gospod And. Rape, nadučitelj v Smedniku, je napisal v zadnji številki letošnjega «Zvončka» spominško črtico z napisom «Odplavala je z njim», v kateri pretresujoče opisuje morečo bedo neke osirotele rodovine; uredništvo tega lista pa se obrača do malih svojih čitateljev s prošnjo, naj z darilci pomagajo osirotelim ubožčekom. Doslje je že nekaj darov. Ganljivo je čitati zlasti na nakaznicah lastnoročne pripombe teh malih, v katerih se zrcali pravo in čisto sočutovanje do otrok, katerih niti ne poznajo. — Tudi «Gorenjec» ima danes na drugem mestu v prid te uboge rodovine enako prošnjo, na kar opozarjamo posebno cenjene čitatelje. Vsak tudi najmanjši dar se sprejme s hvaležnim srcem.

Listnica uredništva.

V Stražišče pri Kranju: G. Jakob Bajteli mlajši! Potrujemo Vam, da Vi niste poslali zadnjega dopisa iz Stražišča.

Na stanovanje in hrano

se sprejmeta dva dijaka.

41—1 Kje, pove upravnišstvo «Gorenjca».

Učenec

13 do 15 let star, z dobrimi solskimi izpričevali, poštenih starišev, nekoliko nemškega jezika zmožen se sprejme v trgovino raznega blaga.

42—1 J. Razboršek, Šmartno pri Litiji.

Službo

prosi v kaki trgovini ali pisarni, ali v kakem skladišču itd., v stroki specerijske trgovine ali v kupčiji z deželnimi pridelki dobro izvežbana, v tukajšnjem mestu že več let živajoča trgovska moč. 39—2

Naslove je pošiljati g. E. Miklavčiču v Kranju

Šabe jedilne gobe

(jurčke najboljše vrste)

kupuje v večji množini (vreče po 20—25 kg).

A. Šmira, Dunaj 17/I

31—4 Elterleinplatz 7.

Prošnja usmiljenim srcem.

V Smedniku je umrl pretečeni mesec za tifusom okrajni sluga Francšek Gantar. Zapustil je osem nepreskrbljenih otrok, najstarejši je izpolnil letos 14. leto. Vsi otroci so nevarno bolni, mati pa je na smrtni postelji. Žive v skrajno obupnem pomanjkanju! Kdor želi olajšati trpljenje tem ubogim ljudem, naj blagovoljivo pošlji v to namenjeni dar g. Andr. Rapetu, naduč. v Smedniku. Imena darovalcev in njih darove objavi svoječasnno uredništvo mladinskega lista «Zvonček».

F. P. VIDIC & Komp., Ljubljana

opekarna in tovarna peči

ponudijo vsako poljubno množino

zarebane strešne opeke, „Koroški model“ (Strangfalzziegel).

Barve: a) rdeči naravno žgani, b) črno impregnirani. — Te vrste strešniki so patentirani v vseh kulturnih državah. Lastniki patentov: F. P. Vidic & Komp. in Josip Marzola. — Najljubše, najcenejše in najpraprostejše strešno kritje. — Dalje priporočamo peči in štedilnike najfinejšega lastnega izdelka, kakor vse druge v stavbeno stroko spadajoče izdelke. — Vzorce in prospekte pošljemo na željo brezplačno. — Takojšnja in najzanesljivejša postrežba. — Sprejmo se zastopniki.

Gospodarstvo.

Zasaditev sadnega drevja na stalno mesto.

Pise I. J.

Dalje.

Kol postaviti moramo k vsajenemu drevesu zato, da ga taisti varuje pred poskodbo, ki jo povzroči veter, živina in drugi slični sovražniki. Postaviti moramo pa kol vedno na tisto stran debela, od katere pritiska najhujši veter; toraj na stran najhujše vladajočega vetra. Da se drevo ob času vetra, ki ga upogiblje, ne naslanja na kol, ampak da ga kol drži k sebi s pomočjo vezi. Segati mora pa kol vedno samo le do krone s svojim zgornjim koncem. To zaradi tega, ker veter semintja drevo maje ter se drgne ob kol, in tako včasih močno lubje rani na stranskih voditeljicah krone.

Ko smo pazljivo vsadili drevo, k njemu postavili kol, moramo konečno drevo še privezati. Pri zasaditvi mora se drevo pa le začasno z beko ali spago privezati. Vez na deblu mora stati za 4 do 5 cm višje nego na zraven stoječem kolu. To zato, ker se vedno koj po zasaditvi zemlja okoli drevesa uleže, in tako tudi drevo žnjo vred. Kol, ki pa sega v globočino, v neprekopano, trdo plast zemlje, se nikoli nič ne vleže ali zniža z drevesom vred. In če mi k kolu trdno privežemo drevo, se zemlja vleže, deblo oziroma celo drevo pa obvisi na kolu. Tako nastane pod koreninami prazen prostor. kamor se kaj rado naseli plesen, katera pa drevesu zelo škoduje.

S tako začasno vezjo pustimo drevo privezано celo prvo leto. Šele prihodnjo spomlad privežemo drevo s pravo ali stalno vezjo. Načinov take veznje imamo več vrst. Najboljši je takozvani «Kavčičev način» s slamo. Ta način je zelo snažen, trpežen in, kar je glavno, tudi poceni. Traja dve do tri leta in izvršuje ga lahko ena sama oseba. Drugi način vožnje je s «srobotjo». Ta način je tudi snažen in še trpežnejši kot prvi. Toda on je veliko dražji, ker potrebuje veliko več časa, da se ga izvrši. Izvršuje se pa lahko na dva načina: V podobi ene osmice ali pa v podobi dvojne osmice. Z eno osmico potrebuje se samo en kol. Z dvojno osmico potrebuje se pa dva kola, katera se postavi vsakega na eno stran debela v nasprotno smer. Pod srobot na deblu podložiti se mora slame ali pa cunj, da trda srobot ne rani lubje. Imamo še mnogo drugih načinov veznje, kateri pa ne zaslužijo, da bi se jih na tem mestu omenilo ali še celo priporočalo.

Kar se tiče gnojenja sadnemu drevju pri zasaditvi na stalno mesto, zadeva tudi jako važen razgovor.

Kakor morajo živinorejci mladim teletom, ko jim odvzamejo mlečno hrano, postreči z dobro, lahko prebavljivo krmo in tečnim ovsom, da se dalje venomer lepo razvijajo in hitro rastejo. Tako moramo tudi sadnorejci pri zasaditvi sadnemu drevju na stalno mesto postreči z dobrim in tečnim gnojem, da bode dalje venomer lepo rastla. Znano je že vsakomur, da se drevesnice, če le mogoče, napravljajo v dobri, rahli, redilnih snovi bogati zemlji. To zato, da drevje lepo in bujno raste ter tako prej ko mogoče za saditev, oziroma za prodajo sposobno postane. In če ni drevo iz take zemlje, presadimo je v pust, še nikoli pognojen, stalen prostor, brez vsakega gnoja. Pač ne moremo v prihodnosti veliko pričakovati od njega. Drevo prvo leto, ko se ga je vsadilo, nima še zmožnih korenin, da bi si samo poiskalo v zemlji dovolj redilnih snovi. Zato moramo takemu drevesu dati bolj očitno na razpolago potrebne hrane. Ako drevju pognojimo, bujno raste. Bujno rastoče drevje se pa veliko lažje bojuje proti mnogoterim boleznim, katere se dandanes v obliki meri pojavljajo na sadnem drevju. Gnojenje sadnemu drevju je postalo v kratkem času jako važno delo vsakega sadnjereja. In kakor je razvidno iz sedanjih časov, se bode ravnala množina

sadnega pridelka le potem, kako bomo drevje oskrbovali in stregli mu z dobrim gnojem. Koniec prtlj.

Tedenski sejem v Kranju dne 12. t. m.
Prignalo se je 128 glave goveje živine, 1 tele, 5 prašičev, — koz, — ovce, — buš. 50 kg pšenice K 8-50, prosa K 6-50, rž, K 7-—, ovsna K 8-25, ajde K 6-50, fižol, ribničan K 11-—, koks K 12-—, kropir 2-—.

Mestna hranilnica v Kranju. V mesecu februarju 1906 je 396 strank vložilo 112.070 K 30 vin., 288 strank dvignilo 86.144 K 96 vin., 13 strankam se je izplačalo posojil 36.000 K. — vin. Stanje hranilnih vlog 3.970.749 K 87 vin. Stanje posojil 2.257.246 K 62 vin. Denarni promet 268.010 K 22 vin.

Mestna hranilnica v Kamniku. V mesecu februarju 1906 so 203 stranke vložilo 67.249 K 50 vin., 144 strank dvignilo 40.252 K 85 vin., 9 strankam izplačalo se je hipoteknih posojil 9.400 K — vin. Stanje hranilnih vlog 1.402.116 K 12 vin. Stanje hipoteknih posojil 1.042.042 K 91 vin. Denarni promet 197.483 K 78 vin.

Mizarska obrt

kakor tudi prostori, orodje i. t. d.

se takoj odda v najem.

Več se izve pri Mariji Čepelnik v Trliču, št. 126. 84-2

Gričar & Mejač

Ljubljana

Prešernove ulice št. 9

Velika zaloga izgotovljenih oblek

za gospode, dečke in otroke.

Konfekcija za dame.

Solidno blago

po čudovito nizkih cenah.

Ceniki se razposiljajo zastoj in poštine prosto.

82-1

Loterijska srečka dne 10. marca t. l.

Gradec: 14 36 41 72 82

Vabilo

na

V. redni občni zbor

okraj. hranilnice in posojilnice v Škofji Loki

registr. zadruge z neomejeno zavezo

ki se bo vršil

v ponedeljek, 26. marca 1906

ob polšesti uri pop. v mestni dvorani v Škofji Loki.

Spored:

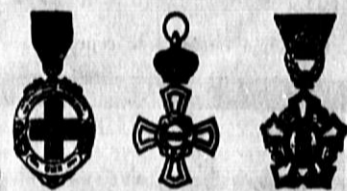
1. Potrjenje letnega računa 1905.
2. Razdelitev čistega dobička.
3. Izvolitev načelstva in nadzorstva.
4. Privojenje remuneracije načelstvu.
5. Razni nasvoti.

Ako bi ob določeni uri ne bilo zastopano predpisano število vplačanih deležev, se razpiše obenem drug občni zbor pol ure pozneje, ki pa sme brezpogojno sklepati.

40

Načelstvo.

== Kmetovalci! ==

MASTIN

za prašiče, pujske, krave, teleta, vole, ovce, kojnje, perutnino i. t. d. Le pod tem imenom, ki je postavno kot znak zavarovana, se dobi pristni dr. pl. Trnkóczyjev kranjski redilni prašek za prašiče. Najboljši zdravi dodatek h krmi, ki se naj uporablja kot dietetično redilno sredstvo. Dobil je na tisoče zahvalnih pisem o izbornih uspehih najvišje medalje na razstavah v Londonu, Parizu, Rimu in na Dunaju. 148-84
1 zavoj za 50 vin. pri vsakem trgovcu. Po pošti 5 zavojev na naslov: Lekarna Trnkóczy, Ljubljana. Razpečevalci dobe popust.

Mestna hranilnica v Kranju

obrestuje hranilne vloge

po 4 odstotke

brez odbitka rentnega davka

katerega plačuje hranilnica sama.

1-5

Stanje vlog K 3.970.749-87. Stanje hipoteknih posojil K 2.257.246-62.

Narodna društva, uvedite „Vseslovenski legitimacijski list“, ki se prodaja v korist družbe sv. Cirila in Metoda! Naročila in informacije naj se pošiljajo na naslov: Odsek za vseslovenski legitimacijski list, Dunaj VIII./1. Alserstrasse 7. II. 17.

Tapetnik in preprogar Drag. Puc

Ljubljana, Dunajska cesta 18

Izvršuje vsa tapetniška dela ter uja v zalogi tudi vse predmete te stroke lastnega izdelka. Vodja podružnične zaloge pohištva prve kranjske mizarske zadruge v Št. Vidu nad Ljubljano.

Odlikovan z zlato svetinjo in častnim križcem v Parizu dne 28. februarja 1904. 136-77

Pozor! Trgovci!

Prej 140 sedaj 150 kosov finega peciva za samo 2 kroni razpošilja proti povzetju

E. BRANDT

tovarna sladšćic v Kranju.

Veća naročila se ceneje. 224-11

JOS. WEIBL

J. Spreitzerjev naslednik

LJUBLJANA,

Slomškove ulice št. 4.

Stavbeno-umetno in konstrukcijsko ključavničarstvo.

Žično omrežje na stroj, ograje na mirodvoru, obmejno omrežje, vešna vrata, balkoni, verande, stolpne križe, štedilnike itd.

Špeciialiteta: 103-89

valjični zastori (Rollbalken).

Večkrat premirano!

Ginaste peći

štedilnike, banje za kopeli, kakor tudi kipe, vaze in druge glinaste izdelke v vseh barvah, trpežne in cene priporoča 93-37

Avgust Dreise

prva in najveća tovarna peći in glinastih izdelkov

v Ljubljani.

Pod to
znamko
je spoznati
savoje,

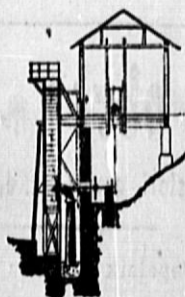
v katerih
se pošiljajo
samo Singerjevi
šivalni stroji

Singer Co., akc. druž. za šivalne stroje

33-4

Kranj, glavni trg 192.

G. Tönnies

104-93

tovarna za stroje, železo in kovinolivarna v Ljubljani priporoča kot posebnost žage in vse stroje za obdelovanje lesa.

Francis-turbine osobito za žagine naprave zvezane neposredno z vratilom. Sesalno-generatorski plinski motorji, najcenejša gonilna sila 1 do 2 vin. za konjsko silo in uro.

Šivalni stroji in kolesa

Tovarniška zaloga 121-74

Ivan Jax-a v Ljubljani

Dunajska cesta 17

priporoča svoje najbolj priznane

šivalne stroje in kolesa

Ceniki se dopošljejo na zahtevanje zastoj.

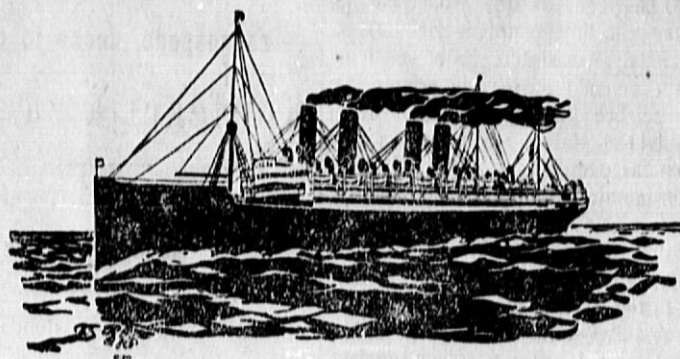

Seydlin

Najbolje za zobe.

Dobiva se v lekarni g. K. Šavolka v Kranju

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko je s parniki
'Severnonemškega Lloyd'a'

iz Bremena v New-York

s cesarskimi brzoparniki Kaiser Wilhelm II., Kronprinz Wilhelm, Kaiser Wilhelm der Grosse. — Prekomorska vožnja traja 5 do 6 dni.

Natančen zanesljiv pouk in veljavne vozne listke za parnike gori navedenega parobrodnege društva kakor tudi listke za vse proge ameriških železnic dobite v Ljubljani edino le pri

EDVARD TAVČAR-ju v Kolodvorskih ulicah št. 35

nasproti občeznane gostilne 'Pri starem Tišlerju'.

Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in sobota. Vsa potovanja se tikajoča pojasnila točno in brezplačno. Posrežba pošena, realna in solidna.

Potnikom, namenjenim v zapadne države kakor: Colorabe, Mexiko, California, Arizona, Utah, Wyoming, Nevada, Oregon in Washington nudi naše društvo posebno ugodno in izvanredno ceno čez Galdeston. Odhod na tej progi iz Bremena enkrat mesečno.

Tu se dobivajo pa tudi listki preko Baltimore in na vse ostale dele sveta, kakor Brazilija, Kuba, Buenos Aires, Colombo, Singapore, v Avstralijo itd. itd. 186-20

Berite.

Pozor.

'North British and Merkantile'

Zavarovalna družba proti ognju.

Ustanovljena leta 1809.

Skupna zavarovalna varščina znaša nad 524 milijonov kron v zlatu.

Zavarovalna varščina zavarovalnine proti ognju znaša 201 milijon kron v zlatu.

Ta zavarovalna družba proti ognju je najhogačjša in najstarejša v Avstriji, je najvišje koncesijonirana, je odgovorna avstrijski sodni oblasti in se kosa z vsako slično domačo zavarovalnico.

Zavaruje se lahko pod najugodnejšimi pogoji

škoda, povzročena po ognju in strelu

na poslopih, premakljivem blagu in vsakovrstni zalogi, zavarujejo se lahko travniški in poljski pridelki, dalje celo živina, ki je morda na paši od strele zadeta. Zavarovalščina je taka, da z ozirom na nizko ceno ne zaostaja za nobeno še tako solidno zavarovalnico.

Nastala škoda se hitro pregleda in takoj izplača.

Razna pojasnila daje in zavarovalne pogodbe sklepa in vsakem vočjem okraju obstoječa agentura, pred vsem pa

generalna agentura v Gradcu, Radetzkyjeva ulica št. 6.

218-13

Najcenejša in največja domača
ekspozitna tvrdka.

Raspošiljanje švicarskih ur na
vse kraje sveta!

Urar in trgovec

H. SUTTNER v Kranju

Št. 502. Nikelnasta atker-remontoar-Roskopf, trpežno kolesje, gl. 2'45, enaka iz pravega srebra gl. 3'95, ista z dvojnati tršim srebrom močnim pokrovom gl. 6'50 in naprej.

priporoča svojo izborno zalogo najfinjših natančnih švicarskih ur, kakor najbolj slovečih znamk Šafhausen, Omega, Roskopf, Urania i. t. d.

Zlatnine in srebrnine, kakor nakraske, verižice, uhanj, prstani, obeski i. t. d. najfinjšega izdelka po najnižjih cenah. — Dokaz, da je moje blago zares fino in ceno, je to, da ga razpošiljam po celem svetu in imam odjemalce tudi urarje in zlatarje glavnih mest.

Ravno je izšel najnovejši veliki cenik, kateri se pošlje zastoj in poštine prosto.

Moške ure, 2 tretjini naravne velikosti.

Št. 505. Prava srebrna cilindar-remontoar, trpežno kolesje in močni pokrovi, gl. 4'85, ista z dobrim ankerkolesjem gl. 5'95 in naprej.

114-36

Posamezne številke 'Gorenjca'

prodajajo po 10 vin. v

Škofji Lokl g. M. Žigon, trafika, glavni trg;

Radovljica g. Oton Homann, glavna trafika;

Jesenice g. Jakob Mesar, gostilničar in posestnik;

Hrušica g. Štefan Podpac, trgovec;

Bohinjski Bistrica g. M. Grobotek, trgovec;

Kamniku g. Marija Ažman, trafika.

79-44

MEMBRE DE JURY HORS CONCOURS

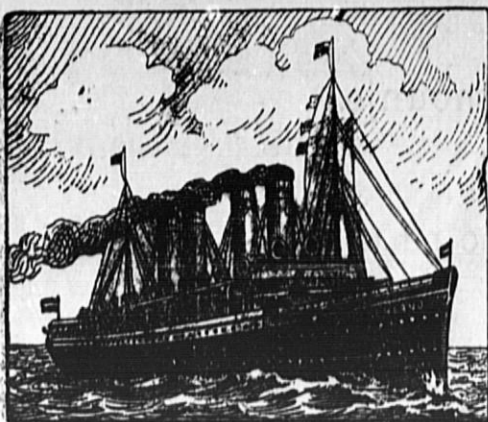
Zobo- tehnični atelje

Oton Seydl

pri g. dr. E. Globočniku
v Kranju

Zobovja, tudi ne kore-da bi se odstranile nize, z ali brez nebne plošče, iz kavčuka kakor tudi zlata, dalje vrvnalnice in obturatorji se izvršujejo po najnovejših metodah.

Plombe v zlatu, porcelanu, amalgamu in cementu kakor tudi vse zobozdravniške operacije izvršuje tu specialist. Odprto vsako nedeljo od 8. do 6. ure.

Izvrstna prilika potovanja v

Ameriko je danes čez

Hamburg

z najnovejšima parobrodoma, s katerima je sigurnost vožnje najpopolnejša ter zibanje parobroda skoraj popolnoma preprečeno. Še več povedo številke obsežnosti novih parnikov, katera se imenujeta:

prvi: Amerika 690 čevljev dolg, 74 širok, 53 glob., nosi 22.250 ton,

drugi: Kaiserin Augusta Viktoria nosi 25.000 ton, ter vsaki še enkrat večji

kakor danes veliki parniki, ki obsegajo samo po 8.—12.000 ton. — Vožnja preko oceana, traja samo 7 dni. Potniki odhajajo v ponedeljek, torek in četrtek vsakega tedna iz Ljubljane. — Na željo pošilja natančni pouk brezplačno zaslopnik Hamburg-Amerika Linie

Fr. Seunig, Ljubljana, Koroševske ulice št. 28.

Josip Pogačnik

krojaški mojster

Radovljica št. 41

Jesenice št. 20

priporoča cenjenemu občinstvu svojo delavnico v izdelovanje vrst oblek za gospode, uradniških uniform, salonskih, turistovskih in kolesarskih oblek in ogrinjal ter havelokov. Vedno bogata zaloga angleškega, francoskega in brnskega sukna. Naročila se izvršujejo po najnovejšem kroju točno in poceni. Tudi se sprejemajo popravila. Za dobro in natančno mero se jamči. Specialist v izdelovanju frakov in salonskih oblek. Istotam se dobe tudi vsakovrstni dežniki in solnčniki najboljšega izdelka ter se sprejemajo tudi popravila. 80-38

Ljubljana (Kolizej) R. LANG na Marije Terezije cesti

Zalagatelj društva c. kr. avstrijskih državnih uradnikov.

Bogata zaloga pohištva vsake vrste v vsah cenah. Ogledala, slike v vsah velikostih.

Popolna oprava za vile. Špejaliteta: Gostilniški stoli.

Modrool iz žilnatega omrežja, afričanske trave ali žime, prve vrste vedno v zalogi.

Za spalne sobe od 180 gl. naprej. Divan z okraski.

Špejaliteta v nevestinih balah. Veliki prostori, prtilčno in v I. nadstropju.

Oprave za jedilne sobe, salone, pred-sobe, cele garniture.

Pohištvo iz železa, otroške postelje in vozički po vsaki cenl.

Čudovito poceni za hotele, vile in za letovišča 52 gl.

Za sobo: postelja, nočna omarica, o-mivalna miza, obe-šalnik, miza, sten-ako ogledalo.

184-37

Vizitnice in kuverte po najnižjih cenah.
Jv. Pr. Lampret, tiskarna v Kranju.

Cenjena gospodinja!

Ne pustite se skozi slavitev :novih: zavojev cikorije zvoditi, bodite temveč prepričani, da je mnogo let v Vašem gospodinjstvu že izkušeni

pravi :Franckov: pridatek k kavi

najboljši in bode :ostal: tudi v prihodnje.

Pazite vendar, prosimo nujno, natančno na te naše

varstvene znamke: in podpis:

Varstvena znamka.

Varstvena znamka.

Varstvena znamka.

Henrik Francka sinovi
Linec. Zagreb.